

คุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี*

พิชญायวีร์ สิ้นสวัสดิ์ พย.ม.** เบลูจวรรณ พิทาร์ดี Ph.D. (Nursing)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1,2,3,4 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 226 คน ที่ได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง แบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา ค่าใช้จ่ายต่อเดือน รายได้ของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง สถานภาพสมรสของผู้ปกครอง ส่วนที่ 2 แบบสอบถามคุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาล ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านที่ 1 ชีวิตการเรียน ด้านที่ 2 ชีวิตสังคม ด้านที่ 3 ที่อยู่อาศัย ด้านที่ 4 ความสัมพันธ์กับบุคคล ด้านที่ 5 บริการที่ได้รับจากทางวิทยาลัย ผ่านการหาคุณภาพเครื่องมือด้วยการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และหาค่าความเที่ยงด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค มีค่าเท่ากับ .87 การรวบรวมข้อมูลดำเนินการเดือนสิงหาคม 2555

ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.79$, S.D.= .34) ด้านที่มีค่าสูงสุดคือ ด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ($\bar{X} = 4.30$, S.D.= .63) ด้านที่มีค่าต่ำสุดคือ ด้านที่อยู่อาศัย ($\bar{X} = 3.29$, S.D.= .51) ข้อเสนอแนะ ควรนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกภายในวิทยาลัย และเป็นข้อมูลสำหรับอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษา ช่วยเหลือนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียน ตลอดจนจัดโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการสื่อสารโดยใช้วิธีสุนทรียสนทนา เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

คำสำคัญ : คุณภาพชีวิต นักศึกษาพยาบาล

* ได้รับทุนสำหรับการวิจัย วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี

** อาจารย์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี

Quality of life of nursing student at Boromarajonani College of Nursing, Ratchaburi*

Pitchawee Sinsawad M.N.S.** Benjawan Pittard Ph.D. (Nursing)**

Abstract

This descriptive research focused on studying quality of life of 226 nursing students, Boromarajonani College of Nursing, Ratchaburi. All of them were students of Bachelor in nursing degree program in the academic year, 2012. The populations were recruited by probability multi stage random sampling. The questionnaire was research instrument which consisted of 2 parts; the first part; questionnaire for collecting personal data involved gender, age, year-class, monthly expedition, data of parents; monthly income, career, marital status, the second part; consist of quality of life questionnaire were 5 parts 1) learning life, 2) social life, 3) housing, 4) interpersonal relationship and 5) services from the college. It was content validated by 5 experts, and Cronbach's Alpha Coefficiency approached for reliability equal 0.92. The questionnaires were used for data collection in August, 2012.

The results of study revealed that, the overall students' quality of life was at a good level ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = .34), when considering each aspect, interpersonal relationship aspect score was in the highest ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = .63) whereas housing aspect score was in the lowest ($\bar{X} = 3.29$, S.D. = .51)

The study result should be applied to be guideline for improving the facilities in the college and the data help the instructors and advisors to support nursing students about learning; including improving projects or activities for promoting communication by means of dialogue to developed quality of life of nursing students continually.

Keywords : Quality of Life, Nursing Student

* The Research was Funded from Boromarajonani College of Nursing, Ratchaburi

** Instructor, Boromarajonani College of Nursing, Ratchaburi

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพสามารถตอบสนองต่อความต้องการกำลังคนในการพัฒนาประเทศ และการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับระบบมาตรฐานวิชาชีพ และการประกันคุณภาพ มีการพัฒนากำลังคนอย่างกว้างขวางไม่มีข้อจำกัด ครอบคลุมประชากรทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับ เป็นระบบเปิดสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต มีคุณภาพ สนองตอบเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2553 ที่ประสงค์จะให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข' ซึ่งการพัฒนาคนเพื่อไปพัฒนาประเทศชาติให้อยู่รอดและได้เปรียบในการแข่งขัน ถือเป็นภารกิจของทุกภาคส่วนของสังคม สิ่งสำคัญของการพัฒนาคน คือ การศึกษา เนื่องจากการลงทุนรูปแบบหนึ่งที่ทำให้คนมีคุณภาพมากขึ้น จากที่กล่าวมาชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาคนเป็นบทบาทหน้าที่ของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพให้กับประชาชนในชาติ

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ในฐานะเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงเกณฑ์มาตรฐานในการจัดการเรียนการสอนตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งให้ความสำคัญทั้งคุณภาพการจัดการเรียนการสอน คุณธรรม จริยธรรมและที่สำคัญคุณภาพชีวิตของนักศึกษา แต่จากผลการวิจัยของ จิราภรณ์ อนุชา และพิสมัย อานัญจวนิชย์² ที่ศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดบริการที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ

นักศึกษา ปีการศึกษา 2552 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดบริการที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = .88) ซึ่งเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ ด้านกายภาพที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการให้คำปรึกษา ด้านข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา และด้านการจัดโครงการเพื่อพัฒนาประสบการณ์ตรง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี โดยนำแนวคิดคุณภาพชีวิตของแฮนเดอร์ซอท์ ไรท์และแฮนเดอร์สัน³ มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งผลการวิจัยนี้จะใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาล ให้สอดคล้องและสนองตามความต้องการของนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา ส่งผลให้นักศึกษามีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสามารถในการเรียน เพื่อให้สำเร็จการศึกษาออกไปรับใช้สังคมได้อย่างมีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้กรอบคุณภาพชีวิตตามแนวคิดของแฮนเดอร์ซอท์ ไรท์ และแฮนเดอร์สัน³ จำแนกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านชีวิตสังคม ด้านชีวิตการเรียน ด้านที่อยู่อาศัย ด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และด้านบริการที่ได้รับจากวิทยาลัย

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. **นักศึกษาพยาบาล** หมายถึง นักศึกษาพยาบาลที่กำลังศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1-4 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2555 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี

2. **คุณภาพชีวิต** หมายถึง คุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาล รวมถึงการมีชีวิตที่ดีของนักศึกษาทั้งทางร่างกายและจิตใจ ความรู้สึกของนักศึกษาในการใช้ชีวิตอย่างมีความสุขทั้งในและนอกวิทยาลัย โดยที่นักศึกษารับรู้ความเป็นอยู่ของตนเอง มีความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า มีความมุ่งหมายในชีวิต สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ได้รับการพัฒนาครบทุกด้าน ได้รับการบริการจากวิทยาลัยอย่างเหมาะสม ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ใช้กรอบคุณภาพชีวิตตามแนวคิดของแฮนเดอร์ซอท์ ไรท์และแฮนเดอร์สัน³ จำแนกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

2.1 **ชีวิตสังคม** หมายถึง สภาพการแสดงหรือการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ของนักศึกษาทั้งในและนอกวิทยาลัย การเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่วิทยาลัยจัด การรู้จักเข้าสังคม มีการทำกิจกรรมร่วมกับบุคคลอื่น การเป็นตัวแทนของกลุ่ม และการได้รับการยกย่องในสังคม

2.2 **ชีวิตการเรียน** หมายถึง สภาพที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาในเชิงวิชาการหรือสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของนักศึกษา ประกอบด้วย กิจกรรมการสอน การที่นักศึกษาได้เรียนในชั้นเรียนอย่างมีความสุข ได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและการประกอบอาชีพ อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ด้านเนื้อหาที่สอนเป็นอย่างดี นำเสนอเนื้อหาเข้าใจง่าย มีการเตรียมการสอนอย่างดี ใช้สื่อการสอนน่าสนใจและสอดคล้องกับเนื้อหา เนื้อหาทันสมัยกับเหตุการณ์ปัจจุบัน มีความเป็นกันเองกับนักศึกษา มีการวัดผลอย่างเป็นธรรม เปิดโอกาสให้แสดงความ

คิดเห็น นักศึกษามีทักษะในการจดบันทึก คำบรรยาย รู้จักคิดวิเคราะห์ มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีการวางแผนการเรียน มีการทบทวนบทเรียน มีการใช้บริการห้องสมุด มีสภาพแวดล้อมที่อากาศถ่ายเท จำนวนนักศึกษาไม่แออัด ตารางเรียนมีความเหมาะสม มีบรรยากาศทางวิชาการ อุปกรณ์ทางการศึกษามีความทันสมัย

2.3 **ที่อยู่อาศัย** หมายถึง สภาพความเป็นอยู่ของนักศึกษาภายในหอพัก ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมที่ดี การคมนาคมสะดวก สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่น น้ำประปาสะอาด ไฟฟ้า โทรศัพท์เพียงพอ

2.4 **ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น** หมายถึง ความเกี่ยวข้องกันระหว่างนักศึกษากับบุคคลอื่นทั้งที่เป็นญาติหรือเป็นเพื่อน ซึ่งมีกิจกรรมร่วมกันสามารถใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเป็นปกติสุข มีการช่วยเหลือผู้อื่นและมีผู้คอยให้การช่วยเหลือ ไม่มีการขัดแย้งกันอย่างรุนแรง ประกอบด้วย เพื่อน บุคคลในครอบครัว อาจารย์และบุคคลที่แตกต่างจากตน

2.5 **บริการที่ได้รับจากวิทยาลัย** หมายถึง กิจกรรมหรือสิ่งอำนวยความสะดวกที่วิทยาลัยจัดให้เพื่อให้นักศึกษาได้รับประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตและการเรียนการสอน ประกอบด้วย การบริการด้านวิชาการ คือ แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุดที่มีความทันสมัย มีอุปกรณ์และหนังสือเพียงพอ มีทุนการศึกษา มีการจัดบริการส่งเสริมสุขภาพ ด้านกิจกรรม คือ การให้งบประมาณสนับสนุน มีสถานที่จัดตั้งชมรม นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรม มีนโยบายที่ชัดเจนในการทำกิจกรรม มีองค์การนักศึกษา ด้านสาธารณูปโภค คือ ห้องน้ำสะอาด และมีจำนวนเพียงพอ จุดบริการน้ำดื่มสะอาดและมีจำนวนเพียงพอ มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและทำกิจกรรม มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้บริการ โรงอาหารและร้านค้าสวัสดิการมีจำนวนเพียงพอใน

การให้บริการ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนามีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ราชบุรี โดยมีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1,2,3,4 ที่ศึกษาในปีการศึกษา 2555 จำนวน 526 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละชั้นภูมิ (Proportion allocation) คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซ์และมอร์แกน⁴ ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 226 คน

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา ค่าใช้จ่ายต่อเดือน รายได้ของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง สถานภาพสมรสของผู้ปกครอง

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามคุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ราชบุรี ประกอบด้วย 5 ด้าน จำนวน 56 ข้อ คือ ด้านที่ 1 ชีวิตการเรียน ด้านที่ 2 ชีวิตสังคม ด้านที่ 3 ที่อยู่อาศัย ด้านที่ 4 ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ด้านที่ 5 บริการที่ได้รับจากทางวิทยาลัย มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ส่วนการแปลผลคะแนน นำมาหาค่าเฉลี่ยและ

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับคุณภาพชีวิต
4.51-5.00	ดีมาก
3.51-4.50	ดี
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	ไม่ดี
1.00-1.50	ไม่ดีมาก

การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ได้เรียบเรียงแล้ว นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ของข้อคำถาม โดยพิจารณาว่าข้อคำถามสามารถวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะและครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวัดหรือไม่ แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (Index of Objective Congruence: IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60-1.00 ไว้ ส่วนข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 พิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง ซึ่งค่า IOC ของข้อคำถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ มีค่าตั้งแต่ .60 ขึ้นไป

2. การหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่ทำการศึกษา จำนวน 30 คน ตรวจให้คะแนนแล้วนำมาหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ของครอนบาค มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .92

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากได้รับการอนุมัติจาก

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ในเดือนสิงหาคม 2555 โดยทำหนังสือขออนุญาตผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ในการเก็บรวบรวมข้อมูลติดต่อประสานงานกับผู้เกี่ยวข้อง เพื่อบันทึกหมาย วันและเวลา ที่นักศึกษาสะดวกในการชี้แจงโครงการวิจัย ดำเนินการชี้แจงข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง โดยให้ผู้ช่วยวิจัยแจกเอกสารชี้แจงข้อมูลสำหรับอาสาสมัครวิจัย พร้อมชี้แจงรายละเอียดในการทำวิจัยในเอกสารดังกล่าว โดยเปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถซักถามข้อสงสัยได้ ผู้ช่วยวิจัยแจกเอกสารแสดงความยินยอมโดยได้รับการบอกกล่าวเพื่อให้นักศึกษาที่ยินยอมเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยลงนาม และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้ช่วยวิจัยเข้าพบนักศึกษาแต่ละชั้นปี อธิบายให้นักศึกษาเห็นความสำคัญและวิธีการทำแบบสอบถาม ซึ่งข้อมูลที่ได้รับจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ ไม่นำมาเปิดเผยชื่อผู้ให้ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา แจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามระดับการวัดของข้อมูล

ผลการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 93.8 อายุ 18 ปี ร้อยละ 24.8 ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 20.4 ค่าใช้จ่าย 3,001-4,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 39.4 รายได้ของผู้ปกครอง น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 39.4 สถานภาพของผู้ปกครอง สมรส ร้อยละ 74.3 อาชีพของผู้ปกครอง รับราชการ ร้อยละ 19.5

2. คุณภาพชีวิตด้านชีวิตสังคมของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี

ราชบุรี ข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านให้ความร่วมมือกับการจัดกิจกรรมของวิทยาลัย ($\bar{X} = 4.27$, S.D.= .63) ซึ่งอยู่ในระดับดี ส่วนข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนให้เป็นตัวแทนกลุ่มในการทำกิจกรรมในวิทยาลัย ($\bar{X} = 3.22$, S.D.= .90) ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

3. คุณภาพชีวิตด้านชีวิตการเรียนของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อาจารย์มีความรู้ความเชี่ยวชาญในรายวิชาที่สอน ($\bar{X} = 4.59$, S.D.= .53) ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก ส่วนข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางมี 4 ข้อ คือ ตารางเรียนที่อาจารย์จัดให้มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.49$, S.D.= .91) ท่านคิดว่าท่านสามารถจดบันทึกคำบรรยายของอาจารย์ได้ทันในระหว่างเรียน ($\bar{X} = 3.34$, S.D.= .91) ท่านมีการวางแผนการเรียน ($\bar{X} = 3.31$, S.D.= .76) และท่านมีการทบทวนบทเรียน ($\bar{X} = 3.15$, S.D.= .71)

4. คุณภาพชีวิตด้านที่อยู่อาศัยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ที่พักที่ท่านอยู่มีความปลอดภัยและสงบสุข ($\bar{X} = 4.04$, S.D.= .84) ซึ่งอยู่ในระดับดี ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลางมี 5 ข้อ คือ อาหารและเครื่องดื่มที่ให้บริการรอบ ๆ ที่พัก มีความสะอาดและปลอดภัยจากสารพิษ ($\bar{X} = 3.41$, S.D.= .90) บรรยากาศรอบ ๆ ที่พัก ที่ท่านอยู่ไม่มีกลิ่นหรือสิ่งรบกวนที่ทำให้รำคาญ ($\bar{X} = 3.27$, S.D.= 1.19) ร้านอาหารและเครื่องดื่มที่ให้บริการมีจำนวนเพียงพอ ($\bar{X} = 2.74$, S.D.= 1.13) อาหารและเครื่องดื่มที่ให้บริการมีความหลากหลายในการเลือกบริโภค ($\bar{X} = 2.72$, S.D.= 1.15) ที่พักที่ท่านอยู่มีพื้นที่เพียงพอสำหรับการพักผ่อน ($\bar{X} = 2.70$, S.D.= .99)

5. คุณภาพชีวิตด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านคิดว่าครอบครัวมีความสำคัญต่อการประสบความสำเร็จในการศึกษาของท่าน ($\bar{X} = 4.79$, S.D.= .52) ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก ส่วนข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านมักได้รับคำชมจากเพื่อนและบุคคลอื่นในโอกาสต่างๆ ($\bar{X} = 3.53$, S.D.= .34) ซึ่งอยู่ในระดับดี

6. คุณภาพชีวิตด้านบริการที่ได้รับจากทางวิทยาลัยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ห้องสมุดวิทยาลัยมีบรรยากาศที่เหมาะสมแก่การเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.37$, S.D.= .63) ซึ่งอยู่ในระดับดี ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลางมี 6 ข้อ คือ วิทยาลัยมีบริการห้องน้ำที่สะอาดและจำนวนเพียงพอ ($\bar{X} = 3.42$, S.D.= .97) อาหารที่วิทยาลัยให้

บริการมีสารอาหารครบ 5 หมู่ ($\bar{X} = 3.16$, S.D.= .96) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการในวิทยาลัยอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ($\bar{X} = 2.96$, S.D.= .98) อาหารและเครื่องดื่มที่วิทยาลัยให้บริการมีราคาเหมาะสม ($\bar{X} = 2.92$, S.D.= 1.06) วิทยาลัยมีโรงอาหารและร้านค้าที่สามารถให้บริการได้อย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 2.76$, S.D.= 1.05) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการในวิทยาลัยมีจำนวนเพียงพอ ($\bar{X} = 2.75$, S.D.= 1.12)

7. คุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.79$, S.D.= .34) ด้านที่มีค่าสูงสุด คือ ด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ($\bar{X} = 4.30$, S.D.= .63) ด้านที่มีค่าต่ำสุด คือ ด้านที่อยู่อาศัย ($\bar{X} = 3.29$, S.D.= .51) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาล

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี จำแนกเป็นรายด้านและโดยรวม (n=226)

คุณภาพชีวิต	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านชีวิตสังคม	3.82	.44	ดี
ด้านชีวิตการเรียน	3.90	.41	ดี
ด้านที่อยู่อาศัย	3.29	.51	ดี
ด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น	4.30	.63	ดี
ด้านบริการที่ได้รับจากวิทยาลัย	3.66	.45	ดี
รวม	3.79	.34	ดี

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ราชบุรี มีคุณภาพชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = .34) และในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาลตามกรอบแนวคิดของ แชนเดอร์ซอทท์ ไรท์และแชนเดอร์สัน³ ซึ่งมี 5 ด้าน สามารถอภิปรายได้ ดังนี้

1. ด้านชีวิตสังคม

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า คุณภาพชีวิตด้านชีวิตสังคมของนักศึกษาอยู่ในระดับดี โดยนักศึกษามีความรู้สึกว่า เขามีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมของวิทยาลัย ให้ความร่วมมือกับการจัดกิจกรรมของวิทยาลัย สามารถวางแผนจัดสรรเวลาเพื่อการเรียนและการทำกิจกรรมได้เป็นอย่างดี คิดว่าการร่วมงานต่างๆ ของวิทยาลัยทำให้รู้จักการเข้าสังคม รู้สึกว่าการจัดกิจกรรมของวิทยาลัยเหมาะสมกับสภาพชุมชน และมีการเข้ากลุ่มเพื่อสังสรรค์กับเพื่อนหลังเลิกเรียน สามารถอธิบายได้ว่ามนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นความจำเป็นพื้นฐานของบุคคลตามแนวคิดของมาสโลว์⁵ เกี่ยวกับความต้องการทางความรู้สึกมีคุณค่าและการยอมรับนับถือ หากนักศึกษาได้รับการตอบสนองความต้องการมากร่อมมีความพึงพอใจมาก ส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตโดยรวมดี สอดคล้องกับ ฟลานาแกน⁶ ที่กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของคุณภาพชีวิตมีพื้นฐานมาจากความต้องการของมนุษย์ ซึ่งจำแนกออกเป็น 5 ขอบเขต คือ 1) สุขสบายทางด้านร่างกายและวัตถุทางด้านร่างกาย ได้แก่ การมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ทางด้านวัตถุ ได้แก่ การมีบ้านน่าวอยู่ การมีอาหารที่ดี มีเครื่องอำนวยความสะดวก 2) การมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น เช่น ความสัมพันธ์กับบิดา มารดา ญาติพี่น้อง เพื่อน และบุคคลอื่นๆ 3) การมีกิจกรรมในสังคมของ

ชุมชน การได้มีโอกาสสนับสนุนและช่วยเหลือผู้อื่นในสังคม 4) การมีพัฒนาการทางบุคลิกภาพและมีความสำเร็จอย่างสมบูรณ์ตามพัฒนาการ เช่น การมีพัฒนาการทางสติปัญญา การเรียนรู้ สนใจ การเรียน และการเข้าใจตนเอง รู้จุดบกพร่องของตนเอง และการแสดงออกในทางสร้างสรรค์ 5) การสันตนาการ เช่น อ่านหนังสือ ฟังดนตรี หรือสิ่งบันเทิงอื่นๆ และมีส่วนร่วมในสังคม แต่จากผลการวิจัยครั้งนี้มีข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางหนึ่งข้อ คือ นักศึกษาได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนให้เป็นตัวแทนกลุ่มในการทำกิจกรรมในวิทยาลัย ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = .90) ความรู้สึกนี้อาจเกิดขึ้นจากนักศึกษาอยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลมาก วัยรุ่นมักมีความรู้สึกไม่มั่นใจ ต้องการแรงสนับสนุนจากเพื่อน ต้องการให้เพื่อนยอมรับตน ต้องการความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองว่ามีความสามารถในงานที่ได้รับมอบหมาย หรือรับผิดชอบและสามารถทำงานประสบความสำเร็จได้ ประกอบกับการเป็นตัวแทนทำกิจกรรมสำคัญต่างๆ ไม่สามารถตอบสนองต่อนักศึกษากลุ่มใหญ่ได้ จึงทำให้นักศึกษารู้สึกว่าคุณภาพชีวิตด้านชีวิตสังคมในเรื่องที่กล่าวมานั้นอยู่ในระดับปานกลาง

2. ด้านชีวิตการเรียน

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า คุณภาพชีวิตด้านชีวิตการเรียนของนักศึกษาอยู่ในระดับดี โดยนักศึกษามีความรู้สึกว่า อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในรายวิชาที่สอน สื่อ/อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ใช้เหมาะสมกับรายวิชาที่เรียน อาจารย์ผู้สอนได้นำเทคนิควิธีการสอนที่น่าสนใจมาใช้ในการเรียนการสอน การสั่งงานของอาจารย์มีความชัดเจนทำให้ท่านเข้าใจและปฏิบัติตามได้ อาจารย์ผู้สอนมีการวัดผลระหว่างเรียนเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายรายวิชา อาจารย์ได้นำผลการวัดมาปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน อาจารย์มีการนำข้อมูลที่ทันสมัย

หรือผลการวิจัยมาใช้ประกอบการสอน อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามข้อสงสัยขณะเรียน คิดว่าความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ การเรียนที่ผ่านมาทำให้ทราบวิธีการหาความรู้เพิ่มเติมและแก้ไขปัญหาในการดำเนินชีวิต และการเรียนที่ผ่านมาทำให้สามารถวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ ในชีวิตประจำวันได้ ทั้งนี้เนื่องจากในการเรียนระดับอุดมศึกษานั้น ชีวิตการเรียนถือว่ามีความสำคัญ เพราะเป็นช่วงเวลาของชีวิตที่เก็บเกี่ยวความรู้ทั้งในทางทฤษฎีและความรู้ในทางปฏิบัติให้มากที่สุด เพื่อส่งมอบไปประกอบอาชีพในอนาคต สอดคล้องกับ เฮนเดอร์ซันท์ไรท์ และเฮนเดอร์สัน³ ได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษา โดยศึกษาจากประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยและวัดความพึงพอใจในความเป็นอยู่ของนักศึกษาโดยรวมและเป็นรายด้าน ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตด้านชีวิตการเรียน ชีวิตสังคม ที่อยู่ ความสัมพันธ์กับเพื่อน และบริการที่ได้รับในมหาวิทยาลัย อยู่ในระดับสูง แต่จากผลการวิจัยครั้งนี้มีข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ คือ ตารางเรียนที่อาจารย์จัดให้มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.49$, S.D.= .91) นักศึกษาสามารถจดบันทึกคำบรรยายของอาจารย์ได้ทันในระหว่างเรียน ($\bar{X} = 3.34$, S.D.= .91) นักศึกษามีการวางแผนการเรียน ($\bar{X} = 3.31$, S.D.= .76) และมีการทบทวนบทเรียน ($\bar{X} = 3.15$, S.D.= .71) ทั้งนี้เนื่องจากในการจัดการเรียนการสอนของทางวิทยาลัย เน้นให้นักศึกษาเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ทั้งในการเรียนภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และเรียนรู้จากสังคมภายนอกโดยการทำกิจกรรมเพื่อสังคม รวมทั้งนักศึกษาต้องเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ กับทางจังหวัดตามที่ได้รับบริการร้องขอ ถ้านักศึกษาไม่รู้จักรับการบริการเวลาที่ติดอาจทำให้ไม่สามารถจัดการกับงานต่าง ๆ ของตนเองในแต่ละวันได้ จึงทำให้นักศึกษารู้สึกว่าคุณภาพชีวิตด้านชีวิตการเรียนในเรื่องที่กล่าวมานั้นอยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านที่อยู่อาศัย

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า คุณภาพชีวิตด้านที่อยู่อาศัยของนักศึกษาอยู่ในระดับดี โดยนักศึกษามีความรู้สึกว่า ที่พักมีความปลอดภัยและสงบสุข มีการคมนาคมสะดวก และมีระบบสาธารณูปโภคที่ดี ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นความจำเป็นพื้นฐานของบุคคลตามแนวคิดของมาสโลว์⁴ เกี่ยวกับความต้องการทางด้านร่างกายและความต้องการความมั่นคงปลอดภัย หากนักศึกษาได้รับการตอบสนองความต้องการมาก ย่อมมีความพึงพอใจมาก หากความต้องการได้รับการตอบสนองน้อยย่อมมีความพึงพอใจน้อยหรือไม่พึงพอใจ และส่งผลต่อคุณภาพชีวิตโดยรวม ประกอบกับวิทยาลัยมีการคมนาคมสะดวกอยู่ติดกับถนนสายหลัก สามารถเดินทางได้สะดวก หอพักที่นักศึกษายู่อาศัยในวิทยาลัยเป็นหอพักแบบปิด บุคคลภายนอกไม่สามารถเข้าออกได้โดยอิสระ ต้องมีการขออนุญาตจากอาจารย์รักษาสภาพซึ่งเป็นการรักษาความปลอดภัย จึงทำให้นักศึกษารู้สึกว่าคุณภาพชีวิตด้านที่อยู่อาศัยอยู่ในระดับดี สอดคล้องกับ รัตนาวดี จุลยานนท์⁵ ซึ่งให้คำจำกัดความคุณภาพชีวิต หมายถึง การมีชีวิตที่สุขสบายหรือมีความผาสุก ซึ่งจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบทั้งเชิงวัตถุวิสัยและเชิงจิตวิสัย องค์ประกอบเชิงวัตถุวิสัย ได้แก่ การมีปัจจัยพื้นฐานสำหรับการดำรงชีวิต ปัจจัยด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ส่วนองค์ประกอบเชิงจิตวิสัย ได้แก่ ความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ความพึงพอใจในชีวิต แต่จากผลการวิจัยครั้งนี้มีข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ คือ อาหารและเครื่องดื่มที่ให้บริการรอบ ๆ ที่พักมีความสะอาดและปลอดภัยจากสารพิษ ($\bar{X} = 3.41$, S.D.= .90) บรรยากาศรอบ ๆ ที่พักที่ท่านอยู่ไม่มีกลิ่นหรือสิ่งรบกวนที่ทำให้ไอ้ดอด ($\bar{X} = 3.27$, S.D.= 1.19) ร้านอาหารและ

เครื่องดื่มที่ให้บริการมีจำนวนเพียงพอ ($\bar{X} = 2.74$, S.D.= 1.13) อาหารและเครื่องดื่มที่ให้บริการมีความหลากหลายในการเลือกบริโภค ($\bar{X} = 2.72$, S.D.= 1.15) ที่พักรักที่นอนมีพื้นที่เพียงพอสำหรับการพักผ่อน ($\bar{X} = 2.70$, S.D.= .99) ทั้งนี้เนื่องจากทางวิทยาลัยจัดให้มีร้านค้าไว้คอยบริการนักเรียนอยู่ภายในวิทยาลัยจำนวน 2 ร้าน แต่ประเภทของอาหารอาจไม่มีความหลากหลาย เนื่องจากร้านค้าไม่สามารถขายสินค้าและอาหารให้กับบุคคลภายนอกได้ เพราะร้านอยู่ภายในวิทยาลัยซึ่งบุคคลภายนอกไม่สามารถเข้าไปเลือกซื้อสินค้าและอาหารได้ จึงทำให้ทางร้านค้าจัดเตรียมอาหารในจำนวนจำกัดเพื่อลดต้นทุนของทางร้าน ประกอบกับจำนวนนักศึกษาในปีการศึกษา 2555 นี้ ที่มีจำนวนมากถึง 500 กว่าคน ทำให้ที่นั่งพักผ่อนหย่อนใจไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา จึงทำให้นักศึกษารู้สึกว่าคุณภาพชีวิตด้านที่อยู่อาศัยในเรื่องที่กล่าวมานั้นอยู่ในระดับปานกลาง

4. ด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า คุณภาพชีวิตด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นของนักศึกษายู่ในระดับดี โดยนักศึกษามีความรู้สึกรู้ว่า ครอบครัวมีการช่วยเหลือเกื้อกูลและคอยให้กำลังใจเป็นอย่างดี มีการติดต่อกับครอบครัวเสมอในระหว่างศึกษา คิดว่าครอบครัวมีความสำคัญต่อการประสบความสำเร็จในการศึกษา ได้ร่วมทำกิจกรรมต่างๆ กับสมาชิกในครอบครัว ชอบทำความรู้จักกับเพื่อนใหม่ร่วมชั้นเรียนในระหว่างศึกษาในวิทยาลัย รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความเต็มใจ มักได้รับคำชมจากเพื่อนและบุคคลอื่นในโอกาสต่างๆ นักศึกษากับเพื่อนมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันเป็นอย่างดี เพื่อนร่วมชั้นเรียนเข้าใจและยอมรับในตัวนักศึกษา และอาจารย์เข้าใจและยอมรับในตัวนักศึกษา สิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นความเกี่ยวข้องกันระหว่างนักศึกษากับบุคคลอื่นทั้งที่เป็นญาติหรือเป็นเพื่อนซึ่งมีกิจกรรมร่วมกัน ความสามารถใน

การใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเป็นปกติสุข มีการช่วยเหลือผู้อื่นและมีผู้คอยให้การช่วยเหลือ ไม่มีการขัดแย้งกันอย่างรุนแรง ประกอบด้วย เพื่อนบุคคลในครอบครัว อาจารย์และบุคคลที่แตกต่างจากตนทำให้เกิดความพึงพอใจในชีวิต ส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี สอดคล้องกับ ฟลานาแกน⁶ และเด้นแฮม⁷ ที่กล่าวไว้ว่า การมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นหรือคนในสังคม เช่น บิดา มารดา คู่สมรส ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง มีการแบ่งปันทางด้านความคิด สิ่งที่น่าสนใจ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อคุณภาพชีวิต

5. บริการที่ได้รับจากทางวิทยาลัย

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า คุณภาพชีวิตด้านบริการที่ได้รับจากทางวิทยาลัยของนักศึกษายู่ในระดับดี โดยนักศึกษามีความรู้สึกรู้ว่าวิทยาลัยมีจุดบริการน้ำดื่มสะอาดและมีจำนวนเพียงพอ วิทยาลัยมีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและทำกิจกรรม ห้องสมุดวิทยาลัยมีหนังสือเพียงพอและทันสมัย ห้องสมุดวิทยาลัยมีบรรยากาศที่เหมาะสมแก่การเรียนรู้ ห้องสมุดวิทยาลัยมีระบบบริการสืบค้นข้อมูลที่สะดวกรวดเร็ว วิทยาลัยมีทุนการศึกษาและมีสวัสดิการให้นักศึกษา วิทยาลัยมีบริการด้านสุขภาพและการประกันอุบัติเหตุ งานกิจการนักศึกษามีงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมของนักศึกษาอย่างเพียงพอ ได้รับความสะดวกในบริการการศึกษาจากเจ้าหน้าที่ของวิทยาลัย ได้รับประสบการณ์และข้อคิดที่ดีในการดำเนินชีวิตจากการเข้าร่วมกิจกรรมของวิทยาลัย สิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นความจำเป็นพื้นฐานของบุคคลตามแนวคิดของมาสโลว์ ความต้องการทั้งหลายเหล่านี้เป็นแรงจูงใจให้บุคคลแสวงหาการตอบสนองจนพอใจ สอดคล้องกับ ฟลานาแกน⁶ ที่กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของคุณภาพชีวิตมีพื้นฐานมาจากความต้องการของมนุษย์ ซึ่งความสุขสบายทางด้านร่างกายและวัตถุถือเป็น 1 ใน 5 องค์ประกอบ ที่มีความสำคัญต่อคุณภาพชีวิต แต่จากผลการวิจัยครั้งนี้มีข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง 6 ข้อ

คือ วิทยาลัยมีบริการห้องน้ำที่สะอาดและจำนวนเพียงพอ ($\bar{X} = 3.42$, S.D.= .97) อาหารที่วิทยาลัยให้บริการมีสารอาหารครบ 5 หมู่ ($\bar{X} = 3.16$, S.D.= .96) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการในวิทยาลัยอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ($\bar{X} = 2.96$, S.D.= .98) อาหารและเครื่องดื่มที่วิทยาลัยให้บริการมีราคาเหมาะสม ($\bar{X} = 2.92$, S.D.= 1.06) วิทยาลัยมีโรงอาหารและร้านค้าที่สามารถให้บริการได้อย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 2.76$, S.D.= 1.05) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการในวิทยาลัยมีจำนวนเพียงพอ ($\bar{X} = 2.75$, S.D.= 1.12) สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสิ่งสนับสนุนในการดำเนินชีวิตระหว่างศึกษาอยู่ในวิทยาลัย ซึ่งอาจมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาในปีการศึกษา 2555 นี้ ที่มีจำนวนมากถึง 500 กว่าคน จึงทำให้นักศึกษารู้สึกว่าคุณภาพชีวิตด้านบริการที่ได้รับจากทางวิทยาลัยในเรื่องที่กล่าวมานั้นอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

การนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยคุณภาพชีวิตด้านชีวิตสังคมพบว่า ข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางคือ ท่านได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนให้เป็นตัวแทนกลุ่มในการทำกิจกรรมในวิทยาลัย ดังนั้นวิทยาลัยควรปลูกฝังนักศึกษาเรื่องการสื่อสารโดยใช้วิธีสุนทรียสนทนา เพื่อเป็นการเสริมสร้างพลังอำนาจ (Empowerment) และให้กำลังใจซึ่งกันและกัน

2. จากผลการวิจัยคุณภาพชีวิตด้านการเรียนพบว่า ข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ตารางเรียนที่อาจารย์จัดให้มีความเหมาะสม ท่านคิดว่าท่านสามารถจดบันทึกคำบรรยายของอาจารย์ได้ทันในระหว่างเรียน ท่านมีการวางแผนการเรียน และท่านมีการทบทวนบทเรียน ดังนั้นวิทยาลัยควรดำเนินการ ดังนี้

- ปรับปรุงระบบอาจารย์ที่ปรึกษา โดยในการพบนักศึกษาทุกสัปดาห์ ควรเน้นย้ำเรื่องการวางแผนการเรียนทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้นักศึกษามีเป้าหมายในการเรียน รวมทั้งควรติดตามให้นักศึกษามีการทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ

- อาจารย์ประจำชั้นควรพิจารณาจัดตารางเรียน โดยแบ่งเวลาในการศึกษาทางวิชาการและกิจกรรมอย่างสมดุล

3. จากผลการวิจัยคุณภาพชีวิตด้านที่อยู่อาศัยพบว่า ข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางคือ อาหารและเครื่องดื่มที่ให้บริการรอบ ๆ ที่พักมีความสะอาดและปลอดภัยจากสารพิษ บรรยากาศรอบ ๆ ที่พักที่ท่านอยู่ไม่มีกลิ่นหรือสิ่งรบกวนที่ทำให้ไอ้ดัด ร้านอาหารและเครื่องดื่มที่ให้บริการมีจำนวนเพียงพอ อาหารและเครื่องดื่มที่ให้บริการมีความหลากหลายในการเลือกบริโภค และที่พักที่ท่านอยู่มีพื้นที่เพียงพอสำหรับการพักผ่อน ดังนั้นวิทยาลัยควรดำเนินการ ดังนี้

- ปรับภูมิทัศน์ให้มีที่พักผ่อน สามารถนั่งพักผ่อนหรือทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันได้

- ดูแลสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ หอพักของนักศึกษาให้มีความสะอาด

- เปิดประมูลร้านค้าโดยให้ร้านค้าจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มที่หลากหลายและเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา

4. จากผลการวิจัยคุณภาพชีวิตด้านบริการที่ได้รับจากทางวิทยาลัยพบว่า ข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการในวิทยาลัยอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน และมีจำนวนเพียงพอ อาหารที่วิทยาลัยให้บริการมีสารอาหารครบ 5 หมู่ อาหารและเครื่องดื่มที่วิทยาลัยให้บริการมีราคาเหมาะสม และวิทยาลัยมีโรงอาหาร ร้านค้าที่สามารถให้บริการได้อย่างเพียงพอ และวิทยาลัยมีบริการห้องน้ำที่สะอาดและจำนวนเพียงพอ ดังนั้นวิทยาลัยควรดำเนินการ ดังนี้

- ปรับปรุงห้องคอมพิวเตอร์ให้มีจำนวนเครื่องที่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่ใช้บริการและอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน โดยจัดให้มีเจ้าหน้าที่ประจำห้องคอมพิวเตอร์เพื่อให้บริการและบำรุงรักษาอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ

- เปิดร้านค้าสวัสดิการบริการนอกเวลาราชการเพื่อเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการให้บริการนักศึกษา

- ปรับปรุงร้านค้าภายในวิทยาลัยให้มีจำนวนร้านค้าที่มากขึ้นและฝ่ายโภชนาการของวิทยาลัยต้องควบคุมดูแลคุณภาพของอาหารที่ให้บริการและราคาที่เหมาะสม

- ปรับปรุงห้องน้ำให้มีจำนวนที่เพียงพอและดูแล ติดตามเจ้าหน้าที่ในการทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ

การทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่นๆ เช่น ด้านลักษณะทางกายภาพทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครอง สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ เจตคติต่อการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน และการปรับตัวของนักศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาลทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนราธิวาส โดยจำแนกตาม เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง และค่าใช้จ่ายประจำเดือนของนักศึกษา

3. ควรศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนราธิวาส

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักงานกฤษฎมณตรี. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : พรักหวานกราฟฟิค, ม.ป.ป.

2. จิราภรณ์ อนุชาและพิสมัย อานัญจวนิชย์. ศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดบริการที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษา ปีการศึกษา 2552 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนราธิวาส. สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข, 2553.

3. Handershott, A. B., Sheila, Wright, S.P. and Handerson D. Quality of life correlates for university students. National Association of Student Personnel Administrator Journal. 1992; 30 (1): 11-19.

4. บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น (ฉบับปรับปรุงใหม่). พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น จำกัด, 2553.

5. Maslow, A. H. Motivation and Personality. 2 nd ed. New York: Harper and Row, 1970.

6. Flanagan, J. "A Research Approach to Improving Our Quality of Life." American Psychologist 31 (February 1978): 138-147.

7. รัตนาดี จุละยานนท์. คุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคเบาหวาน: กรณีศึกษาโรงพยาบาลนครชัยศรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาเภสัชศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2545

8. Zhan, L. "Quality of Life: Concept and Measurement Issues." Journal of Advance Nursing. 17 (July 1992) : 795-800

9. Denham, M.J. Care of the Long Stay Elderly Patients. 2nd ed. London: Chapman and Hall, 1991.